

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ministrui pirmininkui
Algirdui Butkevičiui

2015 03 02 – NR.

Siūlymai dėl Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymo projekto

2015 03 02

Vilnius,

Lietuvos studentų sąjunga (toliau – LSS) ir Vilniaus universiteto studentų atstovybė (toliau - VU SA) teikia savo siūlymus ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymo projektui ir jo svarstymui vyriausybėje.

LSS ir VU SA atkreipia dėmesį, jog ministerijos pateiktas įstatymo projektas nebuvo iki galo suderintas su socialiniais dalininkais, įstatymo pateiktame projekte yra naujų straipsnių ir nuostatų, kurios nebuvo derintos su LSS ir VU SA

Atkreipiame vyriausybės dėmesį, jog nerastas sutarimas ir studentams aktualiais: rotacijos, finansavimo, valstybės finansuojamų ir nefinansuojamų studentų teisių sulyginimo bei lygaus studijų prieinamumo klausimais. LSS ir VU SA siekia jog įvedant sutartis su aukštosiomis mokyklomis, kuriant naujus rotacijos mechanizmus būtų išlaikoma ir užtikrinama laisvo studento pasirinkimo galimybė ir lygios studentų teisės studijų metu, nepriklausomai nuo jų studijų finansavimo pobūdžio

LSS prezidentas

Paulius Baltokas

VU SA prezidentas

Andrius Uždanavičius

Kontaktinis asmuo: Paulius Baltokas, president@lss.lt, tel. nr. +37062623742

Siūloma keisti			Esama projekto redakcija	Siūlomi pakeitimai	Argumentacija
Str.	Str d.	P.			
4	17		Studentas – asmuo, besimokantis aukštojoje mokykloje pagal studijų programą arba doktorantūroje.	Studentas – asmuo, besimokantis aukštojoje mokykloje pagal studijų programą, doktorantūroje ar rezidentūroje .	Pagal numatytas formuluotę rezidentūroje besimokantis studentas gali netekti studento statuso, tad būtina aiškiai apibrėžti, jog ir rezidentūroje studijuojantis asmuo yra studentas.
4	18		Studijų kreditas – studijų dalyko (modulio) apimties vienetas, kurį sudaro vidutinis studento darbo laikas, reikalingas pasiekti numatytiems studijų rezultatams.	Studijų kreditas – studijų dalyko (modulio) apimties vienetas, kurį sudaro vidutinis studijuojančiojo darbo laikas, reikalingas pasiekti numatytiems studijų rezultatams.	Siūlome išbraukti apibrėžimą „studentas“, nes tokia formuluotė susiaurina kredito apibrėžimą ir prieštarauja teisės aktams. Laisvo klausytojo studijų krūvis ir apimtis taip pat matuojama kreditais.
7	3	4	įgyvendindama studijų programą, konsultuoti studentus įsidarbinimo galimybių klausimais, vykdyti absolventų įsidarbinimo ir darbo karjeros tyrimus;	įgyvendindama studijų programą konsultuoti studentus įsidarbinimo galimybių klausimais, teikti akademinę ir socialinę pagalbą , vykdyti absolventų įsidarbinimo ir darbo karjeros tyrimus.	Socialinė dimensija šiuo metu yra viena iš svarbiausių temų Europos aukštojo mokslo erdvėje, tad būtina jai skirti didesnę dėmesį Lietuvoje. Gerieji užsienio valstybių pavyzdžiai rodo, jog socialinės dimensijos plėtra galima tik valstybei veikiant kartu su mokslo ir studijų institucijomis, todėl manome, jog reikėtų šį įsipareigojimą numatyti Įstatyme. Taip pat atkreipiame dėmesį, jog Lietuva yra viena iš „Peer Learning for Social Dimension“ projekto bandomajame vertinime dalyvaujančių valstybių, tad toks sprendimas būtų itin naudingas (ekspertų vertinimo išvados pasirodys vasarą).
8				Redaguoti atsižvelgiant į principus: 1. Studento pasirinkimas gali būti ribojamas tik pagal jo	Dabartinė straipsnio redakcija iš esmės nekeičia situacijos. Valstybė ir dabar turi visus reikiamus įrankius kontroliuoti

			<p>kompetenciją studijuoti ir aukštosios mokyklos technines galimybes vykdyti studijų programą;</p> <p>2. Sutartis turi veikti ne ribojant AM plėtrą ir vykdomas studijas, tačiau kaip įrankis įvertinti AM pasiekimus per praėjusį sutartinį laikotarpį.</p>	<p>vykdomas studijų sritis ir kryptis, bei maksimalius jose studijuojančių studentų skaičius.</p> <p>Sutartis tarp aukštųjų mokyklų ir valstybės (jos įgaliotos institucijos) yra neretai sutinkama praktika Vakarų Europos šalyse, ši praktika buvo bandyta diegti ir Lietuvoje. Įvertindami nesėkmingą tokio teisinio reglamentavimo patirtį, manome, jog jam galima būtų pritarti tik įvertinus poįstatyminių aktų projektus. Turėtų būti aiškus principas, jog aukštoji mokykla nusimato sau tikslus ir įsipareigoja juos pasiekti, o Ministerija įvertina jų pasiekimus pagal visiems vienodus rezultatų matavimo kriterijus, kurie negali būti sutariamoji sąlyga skirtinga atskiroms AM.</p> <p>Ministerija jokia forma negali apriboti studentams galimybės pasirinkti į kokią aukštąją mokyklą jie nori stoti, netaikant tokio pobūdžio apribojimų vienodai visoms aukštosioms mokykloms. Pabrėžtina, jog ribojimai studentui renkantis aukštąją mokyklą gali būti tik jo kompetencijos, turimos žinios ir AM infrastruktūros pajėgumai priimti studentą.</p> <p>Sutartis galėtų tapti įrankiu patikrinti kaip aukštajai mokyklai sekėsi įvykdyti išsikeltus tikslus, tačiau ne aukštosios mokyklos ir studentų pasirinkimo ribojimo įrankis.</p>
26	3		Palikti dabar galiojančios redakcijos normą	Siūlome palikti dabar galiojančią formuluotę, mat esminių pokyčių

					siūlomuose pakeitimuose neįžvelgiam, o dabar veikianti Tarybos formavimo tvarka tenkina visas suinteresuotas šalis
29			Studentų interesams aukštosios mokyklos ir jos padalinių valdymo organuose, patariamuosiose ir ginčų sprendimo struktūrose atstovauja studentų atstovai, kuriuos skiria studentų atstovybė savo nustatyta tvarka, o jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija).	Studentų interesams valstybinės ir privačios aukštosios mokyklos ir jos padalinių valdymo organuose, patariamuosiose ir ginčų sprendimo struktūrose atstovauja studentų atstovai, kuriuos skiria studentų atstovybė savo nustatyta tvarka, o jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija).	Stebime praktiką, kuomet privačiose aukštosiose mokyklose, sudaromos dirbtinės kliūtis studentų atstovavimui prisidengiant privataus juridinio asmens statusu, kuriam negalioja tam tikros įstatymo nuostatos, dėl to turi būti siekiama įtvirtinti lygiateisį atstovavimą nepriklausomai nuo aukštosios mokyklos juridinio statuso.
47	5		Aukštoji mokykla negali vykdyti neakredituotos krypties studijų, taip pat studijų, pasibaigus akreditavimo terminui, arba priėmus sprendimą neakredituoti. Kai tokioje kryptyje yra studijuojančių studentų, švietimo ir mokslo ministras nustato tolesnes jų studijų galimybes.	Aukštoji mokykla negali vykdyti neakredituotos krypties studijų, taip pat studijų, pasibaigus akreditavimo terminui, arba priėmus sprendimą neakredituoti. Kai tokioje kryptyje yra studijuojančių studentų, švietimo ir mokslo ministras nustato tolesnes jų studijų galimybes. Kylant bet kokioms papildomoms studentų finansinėms prievolėms susijusiomis su studijomis jas dengia neakredituotą programą vykdydžiusi institucija.	Aukštosios mokyklos aplaidžiai priima studentus į galimai neakredituotinas programas, kadangi neneša jokios finansinės atsakomybės, o nutikus tokiam faktui studentai paliekami studijuoti toje pačioje programoje, toje pačioje AM. Šio straipsnio dalies papildymas leistų Ministrui laisviau priimti sprendimus bei įpareigotų AM atidžiau ir atsakingiau vykdyti priėmimus į galimai neakredituotinas studijų programas.
48	2		Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinis vertinimas yra jo veiklos kokybės analizė aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo atliktos savianalizės pagrindu, įtraukiant išorinius ekspertus iš užsienio šalių. Išorinio vertinimo rezultatai skelbiami viešai. Vykdoma paskesnė veikla, kurios tikslas yra	Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinis vertinimas yra jo veiklos kokybės analizė aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo atliktos savianalizės pagrindu, įtraukiant išorinius ekspertus iš užsienio šalių. Išorinio vertinimo rezultatai skelbiami viešai. Vykdoma paskesnė veikla, kurios tikslas yra užtikrinti išorinio	Išorinis AM vertinimas turi būti skaidrus ir nesuteikti pagrindo aukštosioms mokykloms ir visuomenei abejoti jo rezultatais, todėl siūlome, jog vertinimo tvarką tvirtintų Vyriausybė.

		užtikrinti išorinio vertinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos aprašą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.	vertinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos aprašą tvirtina Vyriausybė .	
48	2	Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinis vertinimas yra jo veiklos kokybės analizė aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo atliktos savianalizės ir stebėsenos duomenų pagrindu, įtraukiant išorinius ekspertus iš užsienio šalių. Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinį vertinimą atlieka Studijų kokybės vertinimo centras. Išorinio vertinimo rezultatai skelbiami viešai. Aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas įgyvendina išorinio vertinimo metu pateiktas rekomendacijas. Aukštųjų mokyklų ir užsienio aukštųjų mokyklų filialų išorinio vertinimo tvarkos aprašą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.	Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinis vertinimas yra jo veiklos kokybės analizė aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo atliktos savianalizės ir stebėsenos duomenų pagrindu, įtraukiant išorinius ekspertus iš užsienio šalių. Aukštosios mokyklos ar užsienio aukštosios mokyklos filialo išorinį vertinimą atlieka Studijų kokybės vertinimo centras arba kita aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūra, įtraukta į Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų registrą . Išorinio vertinimo rezultatai skelbiami viešai. Aukštoji mokykla ar užsienio aukštosios mokyklos filialas įgyvendina išorinio vertinimo metu pateiktas rekomendacijas. Aukštųjų mokyklų ir užsienio aukštųjų mokyklų filialų išorinio vertinimo tvarkos aprašą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.	Neaišku kodėl visus vertinimus, išskyrus Lietuvos aukštųjų mokyklų išorinį veiklos vertinimą, gali atlikti ir užsienio kokybės vertinimo agentūros. Manome, jog nenuoseklu, o taip pat ir nenaudinga, numatyti, jog tokį vertinimą organizuoja tik Studijų kokybės vertinimo centras.
48	4	Naujai įsteigtos aukštosios mokyklos išorinis vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per 4 metus nuo veiklos pradžios.	Naujai įsteigtos aukštosios mokyklos išorinis vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per 2 metus nuo veiklos pradžios.	Numatytas 4 metų laikotarpis, mūsų nuomone, yra per ilgas. Siūlome nekeisti šiuo metu galiojančio reglamentavimo, paliekant 2 metų terminą, kuris užtikrina laiku atliekamą visuomenės informavimą ir galimybę užtikrinti tinkamą studijų kokybę.

48	5		Aukštosios mokyklos akreditavimas – procedūra, kurios metu Studijų kokybės vertinimo centras švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka patvirtina, kad aukštosios mokyklos veikla atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.	Aukštosios mokyklos akreditavimas – procedūra, kurios metu Studijų kokybės vertinimo centras Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtina, kad aukštosios mokyklos veikla atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.	AM akreditavimas turi būti skaidrus ir nesuteikti preteksto aukštosioms mokykloms ir visuomenei abejoti jo rezultatais, todėl siūlome, jog vertinimo tvarką nustatytų Vyriausybė.
48	6		Jeigu pakartotinio vertinimo metu nustatomi aukštosios mokyklos veiklos trūkumai, pagal Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos apraše nustatytus kriterijus, dėl kurių aukštoji mokykla negali vykdyti veiklos, akreditacija nutrūksta. Tais atvejais, kai aukštojoje mokykloje, kurios akreditavimas nutrūksta, yra studijavusių, bet jos nebaigusių studentų, švietimo ir mokslo ministras nustato tolesnes jų studijų galimybes.	Jeigu pakartotinio vertinimo metu nustatomi aukštosios mokyklos veiklos trūkumai, pagal Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos apraše nustatytus kriterijus, dėl kurių aukštoji mokykla negali vykdyti veiklos, akreditacija nutrūksta. Tais atvejais, kai aukštojoje mokykloje, kurios akreditavimas nutrūksta, yra studijavusių, bet jos nebaigusių studentų, švietimo ir mokslo ministras nustato tolesnes jų studijų galimybes. Kylant bet kokioms papildomoms studentų finansinėms prievolėms susijusiomis su studijomis jas dengia neakredituotą programą vykdydžiusioji institucija.	Šio straipsnio dalies papildymas leistų Ministrui laisviau priimti sprendimus bei įpareigotų AM atidžiau ir atsakingiau vykdyti priėmimus ir planuoti savo veiklą.
52	3		Studijų nuolatinė forma vienu metu įprastinė apimtis yra 60 kreditų, bet ne mažiau kaip 45 kreditai. Studijų iššėstine forma vienu metu apimtis gali būti mažesnė negu 45 kreditai, bet bendra jų trukmė neturi būti daugiau kaip pusantro karto ilgesnė negu nuolatinės formos studijos,	Studijų nuolatinė forma vienu metu įprastinė apimtis yra 60 kreditų, bet ne mažiau kaip 45 kreditai. Studijų iššėstine forma vienu metu apimtis gali būti mažesnė negu 45 kreditai, bet bendra jų trukmė neturi būti daugiau kaip du kartus ilgesnė negu nuolatinės formos studijos, šioms taikant 60	Iššėstinių studijų forma skirta studentams, kurie dėl įvairių priežasčių negali studijuoti pilnu krūviu. Matydami studentų, besirenkančių studijas iššėstine forma skaičių manome, kad šiuo metu egzistuojanti tvarka yra nepatogi ir neskatina vyresnių ar dirbančių asmenų išitraukimo į aukštąjį

			šioms taikant 60 kreditų normą.	kreditų normą.	mokslą. Manome, jog tokių studijų organizavimas turėtų būti aukštosios mokyklos ir studento susitarimo reikalas, todėl siūlome reglamentuoti tik maksimalią leistiną trukmę, kuri būtų dukart ilgesnė nei nuolatinė studijų.
52	4		Pirmosios pakopos studijų programų apimtis gali būti 180, 210 arba 240 (studijų krypties (krypčių) apraše nustatytais atvejais) studijų kreditų.	Pirmosios pakopos studijų programų apimtis gali būti, 210 arba 240 (studijų krypties (krypčių) apraše nustatytais atvejais) studijų kreditų. Studijoms trunkant 240 kreditų, bent 60 iš jų turi būti laisvai studento pasirenkami.	Studijų procesas visose Europos šalyse trumpėja. Dėl diplomų pardavinėjimo, plagijavimo ir bendros studijų kokybės kol kas Lietuvoje matome per daug grėsmių vykdyti trijų metų trukmės bakalauro studijas. Tačiau manome, jog griežti ir suvaržyti studijų programų aprašai daro neigiamą įtaką Lietuvos aukštojo mokslo sistemai ir vienerius metus studentas privalo turėti teisę mokytis jo geidžiamus dalykus bet kurioje Lietuvos aukštojo mokykloje.
55				Papildyti nauja dalimi ir išdėstyti taip: „Iki 10 % geriausiai kolegijas baigusius studentų siekiančių įgyti kompetencijų, bei gebėjimų tęsti studijas magistro programoje, atsižvelgus į jo studijų rezultatus kolegijoje, gali studijuoti tokioje universiteto vykdomose išlyginamosiose ir/ar papildomose studijose, nemokamai, valstybės finansuojamoje vietoje Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka“.	Dabartinė sistema nesudaro galimybės gabiausiems kolegijų abiturientams prienamomis sąlygomis siekti tęsti studijas ir įgyti magistro kvalifikaciją. Tai pažeidžia mokymosi visą gyvenimą principą bei skiria studentus į dvi skirtingas grupes: pasirinkusius profesinio bakalauro ir bakalauro studijas, sudarydamos skirtingas galimybes toliau tęsti studijas, bei plėtoti savo karjerą.
61	4		Paskatų ir nuobaudų studentams skyrimo tvarką nustato aukštoji mokykla, įvertinusi studentų	Paskatų ir nuobaudų studentams skyrimo tvarką nustato aukštoji mokykla, suderinus su studentų	Aukštoji mokykla privalo klausimus susijusius su studentais suderinti su juos atstovaujancia studentų atstovybe, ne tik

			atstovybės siūlymus.	atstovybe.	išklausti siūlymus.
61	1	12	išeiti akademinių atostogų dėl ligos, gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba dėl nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros, iki vaikui sueis 3 metai, taip pat kartą per studijų laikotarpį dėl asmeninių priežasčių, bet ne ilgesniam nei vienerių studijų metų laikotarpiui, neprarasdami studento statuso ir teisės po akademinių atostogų tęsti studijas valstybės finansuojamoje studijų vietoje, jeigu joje studijavo išeidami akademinių atostogų;	išeiti akademinių atostogų dėl ligos, gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba dėl nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros, iki vaikui sueis 3 metai, ar stabdant studijas bei kitomis AM nustatytais formomis juose darant pertrauką, tačiau laikotarpiui, kuris nepratęstų studijų dvigubai ilgiau nei numatytas studijų laikotarpis, neprarasdami studento statuso ir teisės po akademinių atostogų tęsti studijas valstybės finansuojamoje studijų vietoje, jeigu joje studijavo išeidami akademinių atostogų;	Aukštosios mokyklos šiuo metu turi begalę studijų stabdymo formų (laikinas studijų nutraukimas, studijų sustabdymas ir t.t.). Šios formos aukštojoje mokykloje naudojamos vietoj akademinių atostogų siekiant išvengti atsakomybės studentą gražinti į tą pačią studijų programą ir tokią pačią finansavimo formą. Straipsnio papildymu siekiame suvienodinti studentų sąlygas visose Lietuvos aukštosiose mokyklose. Svarbu atkreipti dėmesį, jog studentui nutraukus studijas pertraukos metu, kuri buvo paimta ne dėl ligos ar nėštumo ir toliau galioja prievolė už savo studijas gražinti lėšas į valstybės biudžetą, jei jis studijavo VF vietoje.
62	7		Studentų atstovybė turi teisę išreikšti savo nuomonę visais studentams rūpimais klausimais ir aukštosios mokyklos statuto nustatyta tvarka pareikalauti dar kartą apsvarstyti aukštosios mokyklos valdymo organų priimtus sprendimus.	Studentų atstovybė turi teisę išreikšti savo nuomonę visais studentams rūpimais klausimais ir aukštosios mokyklos statuto nustatyta tvarka pareikalauti dar kartą apsvarstyti aukštosios mokyklos valdymo organų priimtus sprendimus. Pasinaudojus šia teise sprendimas turi būti persvarstomas ir gali būti priimtas tik tuo atveju, jei posėdyje už jį pakartotinai balsuoja 2/3 dauguma.	Siūlome numatyti ribotos veto teisės galimybę studentų atstovybei. Tokios teisės turėjimas sustiprintų studentų atstovybės pozicijas ir aukštųjų mokyklų administracijos būtų labiau linkusios ieškoti bendrų problemos sprendimo būdų. Kartu siūlome numatyti aiškia procedūrą, kas vyksta pasinaudojus šia teise.
71	5		Kandidatus dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigoms eiti vertina priėmimo komisija, sudaroma mokslo	Kandidatus dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigoms eiti vertina priėmimo komisija, sudaroma mokslo ir	

		ir studijų institucijų nustatyta tvarka. Ne mažiau kaip vieną trečdalį priėmimo komisijos narių sudaro šioje mokslo ir studijų institucijoje nedirbantys asmenys. Rengiant konkursą vyriausiojo mokslo darbuotojo ar profesoriaus pareigoms eiti, priėmimo komisijoje turi būti bent vienas ekspertas iš užsienio.	studijų institucijų nustatyta tvarka. Ne mažiau kaip vieną trečdalį priėmimo komisijos narių sudaro šioje mokslo ir studijų institucijoje nedirbantys asmenys, ne mažiau kaip vienas studentų atstovybės deleguotas studentų atstovas . Rengiant konkursą vyriausiojo mokslo darbuotojo ar profesoriaus pareigoms eiti, priėmimo komisijoje turi būti bent vienas ekspertas iš užsienio.	
76	8	Asmuo, kurio studijas finansuoja valstybė, Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę keisti studijų programą toje pačioje studijų krypties grupėje, neprarasdamas likusios valstybinio studijų finansavimo dalies, ne didesnės negu tos studijų programos norminė studijų kaina.	Asmuo, kurio studijas finansuoja valstybė, Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę keisti studijų programą ir studijų formą toje pačioje studijų krypties grupėje, neprarasdamas likusios valstybinio studijų finansavimo dalies, ne didesnės negu tos studijų programos norminė studijų kaina.	Studentui privalome palikti teisę keisti studijų formą, dėl įvairiausių nenumatytų aplinkybių, kurios gali nutikti per studijų laikotarpį.
77	2	Asmuo, kurio pirmosios pakopos ar vientisosios studijos yra valstybės finansuojamos, aukštosios mokyklos nustatyta tvarka po nustatyto studijų laikotarpio, ne ilgesnio negu studijų metai, po kurio atliekama reguliari pagrindinė žinių patikra, išlaiko finansavimą studijoms, jeigu atitinkamo laikotarpio jo studijų rezultatų vidurkis yra gana gero ar aukštesnio nei gana gero lygio. Valstybės finansavimo netekęs asmuo už studijas turi mokėti aukštosios mokyklos nustatytą studijų kainą, o jo	Asmuo, kurio pirmosios pakopos ar vientisosios studijos yra valstybės finansuojamos, aukštosios mokyklos nustatyta tvarka po nustatyto studijų laikotarpio, ne ilgesnio negu studijų metai, po kurio atliekama reguliari pagrindinė žinių patikra, išlaiko finansavimą studijoms jeigu atitinkamo laikotarpio jo studijų rezultatų vidurkis yra geriau nei patenkinamas . Valstybės finansavimo netekęs asmuo už studijas turi mokėti aukštosios mokyklos nustatytą studijų kainą, o jo valstybės finansuojamą vietą užima	Nors rotacijos ir kompensacijos klausimas buvo svarstomas su suinteresuotomis grupėmis, į siūlymus neatsižvelgta. <ol style="list-style-type: none"> 1. Buvo sutarta, jog studentas nepraranda finansavimo tuomet, jei atitinkamo lygio vidurkis yra aukščiau nei patenkinamas; 2. Lygiagrečiai turi keisti ir kompensacijos rėmai dėl sukuriamų papildomų saugiklių valstybės finansuojamiems studentams; 3. Siūloma redakcija nėra rotacijos modelis, tai yra riba nuo kada prarandama Valstybės finansuojama

			valstybės finansuojamą vietą užima geriausiai toje pačioje studijų programoje, tame pačiame kurse ir pagal tokią pačia studijų formą valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje besimokantis asmuo.	geriausiai toje pačioje studijų programoje, tame pačiame kurse ir pagal tokią pačia studijų formą valstybės nefinansuojamoje studijų vietoje besimokantis asmuo.	vieta. Rotacijos mechanizme visoms pusėms turi būti sudarytos lygios teisės konkuruoti, o ši formuluotė tokių teisių nesudaro. (plačiau apie kompensacijos būtinus pakeitimus taikant siūlomą redakciją 77 strp. 1 ir 2 dalies argumentacijoje). 4. Nemokamas mokslas visiems, kurie atitinka kriterijų studijuoti aukštojoje mokykloje, nevaržant jų teisės rinktis kur ir ką nori studijuoti išspręstų šias problemas iš esmės ir neberekėtų ieškoti būdų kaip apeiti KT sprendimą. Tam reikalinga viso finansavimo mechanizmo peržvalga.
77	3		Valstybės finansuojamose studijų vietose studijuojantys asmenys išlaiko finansavimą studijoms, nepaisant per reguliarią pagrindinę žinių patikrą nustatyto studijų rezultatų vidurkio, jeigu atitinkamos studijų programos ir studijų formos studijų kurse nėra valstybės nefinansuojamose vietose studijuojančių asmenų.	IŠBRAUKTI	Nesutvarkius kompensacijos mechanizmo ir esant nuolatiniam tikslųjų ir fizinių mokslų aukštinimui ir geresnių sąlygų studentams sudarymui šis punktas pažeidžia pačią rotacijos esmę, likus laisviems krepšeliams jie turėtų būti perduodami studentams kurie mokosi be skolų ir atitinką gero mokymosi kriterijus, paliekant krepšelį mokyklos valioje.
78	1		Vyriausybės nustatyta tvarka ir dydžiu daliai valstybės nefinansuojamose pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų vietose geriausiai studijų metus baigusių asmenų kompensuojama per atitinkamą laikotarpį sumokėta studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina). Asmenų, kuriems kompensuojama studijų kaina (kainos	Vyriausybės nustatyta tvarka ir dydžiu daliai valstybės nefinansuojamose pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų vietose geriausiai studijų metus baigusių asmenų kas metus kompensuojama per atitinkamą laikotarpį sumokėta studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina). Asmenų, kuriems kompensuojama studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė	Siūlome suteikti teisę ir antrosios pakopos studentams gauti teisę į kompensaciją, sumai sumokėtai už studijas. Tai sudarytų lygias galimybes siekti geriausių rezultatų, taip pat skatintų didesnę absolventų stojimą į antrosios pakopos studijas. Taip pat siūlome sumokėtą sumą už studijas kompensuoti kas metus, taip sudarant lygias galimybes visų pakopų,

		<p>dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina), skaičius pagal konkrečią aukštosios mokyklos studijų kryptį nustatomas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Valstybės nefinansuojamose studijų vietose geriausiai studijų metus baigusių asmenų eilės pagal studijų kryptis sudaromos aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.</p>	<p>studijų kaina), skaičius pagal konkrečią aukštosios mokyklos studijų kryptį nustatomas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Valstybės nefinansuojamose studijų vietose geriausiai studijų metus baigusių asmenų eilės pagal studijų kryptis sudaromos aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.</p>	<p>formų ir aukštųjų mokyklų studentams.</p>
78	2	<p>Geriausiai studijų metus baigusių asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina), skaičius konkrečioje aukštosios mokyklos studijų kryptyje yra proporcingas įstojusių į tos studijų krypties valstybės finansuojamas vietas atitinkamais priėmimo metais skaičiui. Bendras asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina, skaičius yra ne didesnis kaip 10 procentų valstybės finansuojamose pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų vietose tais metais studijų metus baigusių asmenų skaičiaus.</p>	<p>Geriausiai studijų metus baigusių asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina (kainos dalis, ne didesnė kaip norminė studijų kaina), skaičius konkrečioje aukštosios mokyklos studijų kryptyje yra proporcingas įstojusių į tos studijų krypties valstybės finansuojamas vietas atitinkamais priėmimo metais skaičiui. Bendras asmenų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas kompensuojama studijų kaina, skaičius yra ne mažesnis kaip 10 procentų pirmosios pakopos ir antros ar vientisųjų studijų vietose tais metais pirmuosius studijų metus ar likusius studijų metus studijas baigusių asmenų skaičiaus.</p>	<p>Siekiant padidinti studijų prieinamumą geriausiai besimokantiems, bet nesirotaavusiems studentams, užtikrinti teisę į nemokamą mokslą yra būtina nustatyti riba, kuri yra ne mažesnė kaip. Toks sprendimas išspręstų problemą, kuomet studijų kaina yra kompensuojama pagal tai kiek valstybė turi pinigų, o ne pagal tai kiek yra gerai besimokančių studentų, mokančių už savo studijas.</p> <p>Dabartinė redakcija gali sukurti tokią situaciją: <i>Programoje studijuoja 60 studentų, 50 iš jų VF, 10 VNF.</i> <i>Visų 50 VF studentų vidurkis = 7,5 (t.y. jie nepraranda VF vietos)</i> <i>Visų 10 VNF studentų vidurkis = 8.5 (nors jie visi mokosi geriau nei VF studentai, teisę į kompensaciją pagal dabar galiojančią formuluotę turėtų tik 5 VNF studentai, kurie patektų į “iki 10%” sąvoką.</i></p> <p>Taip programuojamas galimas konfliktas</p>

				<p>tarp studentų priklausomai nuo jų stojimo rezultatų.</p> <p>Tyrimai atskleidžia, jog išsilavinimas mokykloje ir galimybės stoti į aukštąją mokyklą priklauso nuo socialinių, geografinių aplinkybių (neturtingai gyvenančiai šeimai mažame miestelyje sunkiau užtikrinti vaikui gera vidurinį išsilavinimą).</p> <p>Jei rotacija užtikrina saugiklius vienai kategorijai studentų, kompensacija turėtų šią rotacijos spragą ištaisyti, mat aukštasis mokslas turėtų būti grindžiamas lygybės ir teisingumo principais.</p> <p>Siūlome didinti kompensacijos dažnį, suteikiant studentams daugiau galimybių planuoti finansus, išlyginant skirtumus tarp išstėtinių ir nuolatinių studentų, bei studentų studijuojančių kolegijose ir universitetuose.</p> <p>Dabar siūlomoje redakcijoje numatyta nuostata panaikina kintamąjį galiojusį iki šiol - kurso vidurkį. Tai sukuria dar didesnes privilegijas į valstybės finansuojamas vietas įstojuosiems studentams.</p>
80			Keisti iš esmės.	<p>Paskolų teikimo mechanizmas reikalauja rimtesnės peržiūros, kurios metu būtina tobulinti nuostatas ir numatyti, kad paskolas studentai turėtų pradėti gražinti tik</p>

					praėjus dviems metams po studijų baigimo ar nuo to momento, kai jo vidutinio darbo užmokestis atitinka nustatytą vidutinį darbo užmokesčio dydį, nuo kurio pradėdama gražinti paskola. Paskolos gražinimo terminas turėtų būti nukeliamas ir tais atvejais, kai studentas tęsia studijas aukštesnėje pakopoje. Taip pat numatyti, jog paskolų gyvenimo išlaidoms ir dalinėms studijoms užsienyje palūkanas studijų metu kompensuotų valstybė, kaip yra paskolų studijų kainai apmokėti atveju.
81	3	Skatinamosios stipendijos geriausiems studentams skiriamos iš aukštųjų mokyklų ar kitų lėšų, atsižvelgiant į studijų rezultatus ar kitus akademinis laimėjimus. Valstybinių aukštųjų mokyklų skatinamųjų stipendijų fondas sudaromas ir šios stipendijos skiriamos valstybinių aukštųjų mokyklų senatų (akademinė tarybų) nustatyta tvarka, suderinta su studentų atstovybe.	Skatinamosios stipendijos geriausiems studentams, nepriklausomai nuo jų studijų finansavimo pobūdžio , skiriamos iš aukštųjų mokyklų ar kitų lėšų, atsižvelgiant į studijų rezultatus ar kitus akademinis laimėjimus. Valstybinių aukštųjų mokyklų skatinamųjų stipendijų fondas sudaromas ir šios stipendijos skiriamos valstybinių aukštųjų mokyklų senatų (akademinė tarybų) nustatyta tvarka, suderinta su studentų atstovybe.	Suteikiamos lygios teisės VF ir VNF studentams gauti skatinamąsias stipendijas visose AM.	
81	5	Asmenys, studijuojantys valstybinių aukštųjų mokyklų valstybės finansuojamose studijų vietose, valstybinei aukštajai mokyklai neturi mokėti jokių tiesiogiai su studijų programos įgyvendinimu susijusių įmokų, išskyrus šio įstatymo 78 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.	Asmenys, studijuojantys valstybinėse aukštosiose mokyklose ~~valstybės finansuojamose studijų vietose~~ , valstybinei aukštajai mokyklai neturi mokėti jokių tiesiogiai su studijų programos įgyvendinimu susijusių įmokų, išskyrus šio įstatymo 78 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.	Studijų kaina privalo būti nurodyta sutartyje ir jokios papildomos įmokos ar rinkliavos negali būti renkamos nepriklausomai nuo to ar studentas yra VF ar VNF vietoje.	

89	1	<p>Sandoriai, kurių pagrindu trečiųjų asmenų nuosavybėn perleidžiamas valstybinės aukštosios mokyklos nekilnojamasis turtas, sudaromi vadovaujantis rinkos kainomis, nustatytais pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, gavus Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sutikimą Vyriausybės nustatyta tvarka.</p>	<p>Sandoriai, kurių pagrindu trečiųjų asmenų nuosavybėn perleidžiamas valstybinės aukštosios mokyklos nekilnojamasis turtas, sudaromi vadovaujantis rinkos kainomis, nustatytais pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, gavus Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sutikimą Vyriausybės nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai toks turtas yra perduodamas aukštosios mokyklos studentų atstovybei jos akademinėms ir socialinėms funkcijoms, numatytoms įstatuose, įgyvendinti.</p>	<p>Siūlome Įstatymą papildyti nuostata, kuri leistų aukštosios mokyklos nuosavybės teise valdomą turtą paprasčiau perduoti studentų atstovybei.</p>
----	---	--	---	---

Lietuvos studentų sąjungos prezidentas

Vilniaus universiteto Studentų atstovybės prezidentas

Paulius Baltokas

Andrius Uždanavičius